

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 458/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Ivana Fiačana a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Tomášom Michnicom, advokátom, Na priekope 174/13, Žilina, proti rozhodnutiu Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia č. k. VÚSZ-65302040927107/10 z 15. mája 2017, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 27Sa/17/2021 z 30. júna 2021 a proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Ssk/32/2022 z 20. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 21. júla 2023 domáha vyslovenia porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), uznesením Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) sp. zn. 6Ssk/32/2022 z 20. apríla 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho správneho súdu“). Navrhuje napadnuté uznesenie najvyššieho správneho súdu zrušiť a domáha sa tiež zrušenia rozhodnutia Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia (ďalej len „VÚSZ“) č. k. VÚSZ-65302040927107/10 z 15. mája 2017 a uznesenia Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 27Sa/17/2021 z 30. júna 2021. Žiada, aby ústavný súd prikázal VÚSZ „znovu konať“, priznal mu finančné zadost'učinenie 20 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že VÚSZ rozhodnutím č. k. VÚSZ-65302040927107/10 z 15. mája 2017 nepriznal sťažovateľovi výsluhový dôchodok od 1. októbra 2016 s odôvodnením, že nesplnil zákonné nároky na priznanie výsluhového dôchodku (nesplnil podmienku získania doby služobného pomeru k 30. septembru 2016).

3. Sťažovateľ správnu žalobou z 9. februára 2021 navrhol krajskému súdu preskúmať zákonnosť rozhodnutia VÚSZ č. VÚSZ-65302040927107/10 z 15. mája 2017. Na základe výzvy krajského súdu VÚSZ podaním zo 16. júna 2021 oznámil, že proti rozhodnutiu VÚSZ č. 65302040927107/10 z 15. mája 2017 nebolo podané odvolanie včas, z toho dôvodu uvedené rozhodnutie, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 20. mája 2017, nadobudlo 5. júna 2017 právoplatnosť.

4. Krajský súd zistil, že sťažovateľ podal žalobu, ktorou navrhol preskúmať rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, ktoré síce napadol odvolaním, avšak toto odvolanie nebolo odvolacím orgánom meritorne prejednané, keďže v zmysle relevantnej právnej úpravy bolo podané po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Konštatoval, že sťažovateľ nevyčerpal pred právoplatnosťou rozhodnutia, ktorého zákonnosť navrhol preskúmať, riadny opravný prostriedok, ktorého použitie umožňuje osobitný predpis tak, ako to má na mysli úprava podľa § 7 písm. a) Správneho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“). Žaloba teda smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom súdneho prieskumu na základe žaloby podanej sťažovateľom tak, ako bola predložená, v nadväznosti na čo krajský súd podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP v spojení s § 7 písm. a) SSP žalobu ako neprípustnú odmietol.

5. Proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 27Sa/17/2021 z 30. júna 2021 podal sťažovateľ 8. septembra 2021 kasačnú sťažnosť, ktorú najvyšší správny súd napadnutým uznesením odmietol z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

6. Vo vzťahu k rozhodnutiu VÚSZ č. 65302040927107/10 z 15. mája 2017 sťažovateľ namieta nedostatočne zistený skutkový stav a rozpory v počítaní doby služobného pomeru. Uvádza, že VÚSZ sa nezaoberal jeho „riadne a včas“ podaným opravným prostriedkom proti prvostupňovému rozhodnutiu.

7. Sťažovateľ argumentuje, že krajský súd nedostatočne skúmal obsah a dôvodnosť podanej žaloby, odmietol ju bez toho, aby posúdil relevantné okolnosti a dôkazy, ktoré sťažovateľ predložil.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. S prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

11. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, ktorých uplatnenie je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie

konania. Inak povedané, ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.

12. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) vo vzťahu k rozhodnutiu, ktorého zrušenia sa domáha v petite, ako aj § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti. Ústavný súd osobitne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené zvoleným advokátom.

13. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa v jej petite domáha ochrany označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu, ktoré žiada zrušiť, pričom ale úplne absentuje relevantná právna argumentácia vo vzťahu k tomuto rozhodnutiu.

14. Ďalšími bodmi petitu ústavnej sťažnosti (bod 3 a 4) sa sťažovateľ domáha zrušenia rozhodnutia VÚSZ č. k. VÚSZ-65302040927107/10 z 15. mája 2017 a uznesenia krajského súdu sp. zn. 27Sa/17/2021 z 30. júna 2021.

15. Nevyhnutným predpokladom, aby ústavný súd mohol pristúpiť k zrušeniu rozhodnutia, je to, že ústavný súd v prvom rade vysloví porušenie základného práva vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré má zrušiť. Inak povedané, ústavný súd nemôže zrušiť rozhodnutie orgánu verejnej moci, ak najprv (vychádzajúc z petitu) nevysloví, že predmetným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva (m. m. II. ÚS 270/2021, II. ÚS 99/2022).

16. Ak teda ústavnému súdu už samotná formulácia petitu ústavnej sťažnosti sťažovateľa vôbec nedáva možnosť vysloviť porušenie práv sťažovateľa rozhodnutím VÚSZ a krajského súdu, ústavný súd nemôže zrušiť ich rozhodnutia, aj keď sa sťažovateľ zrušenia petitom ústavnej sťažnosti domáha.

17. Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom, ktorý je v súlade s § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.

Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelým patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

18. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa jej petitu a odôvodnenia ako esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľa, ktorý je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019, II. ÚS 233/2021, II. ÚS 270/2021).

19. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

20. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa v nej uplatnenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu